

## Referat bestyrelsesmøde i Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder,

Mandag den 31. august 2026, kl. 16.30 i Sdr. Næra Valgmenighed

---

Ingen afbud.

Referent Pia Vium Strandridder

---

### Siden sidst:

Skanderup, Bøvling og Vallekilde skal have nye præster.

Vi drøftede om der er behov for at vi laver en form for drejebog til menigheder som skal ansætte ny præst. Vi talte om, at drejebogens fokus bl.a. skal være, hvordan man får en hel menighed til at bakke op om en ny præst. Præsteforeningen har derudover en tjekliste for nyansatte præster: <https://praesteforening.dk/wp-content/uploads/Tjekliste-nyansatte-praester-11082026.pdf> Laura og Henrik vil gerne lave et udkast, som vi evt. også kan bruge på netværksmødet i november. Punktet medtages på dagsordenen til næste møde.

Vi oplever ind i mellem, at nogle biskopper har den fejlagtige opfattelse, at medlemmer af valgmenigheder ikke er medlemmer af folkekirken. Vi har en opgave i at klæde både biskopper og ministerie på, så de kender reglerne på området (valgmenighedslovens § 1). Henrik og Laura vil tage emnet op sammen med Hans Ole Bækgaard fra Indre Mission, så vi kan samarbejde om denne opgave.

Laura og Torsten er via mail den 11/6 blevet kontaktet af en teologistuderende, som interesserer sig for IT. Han oplyser, at have startet et projekt op, hvor han tilbyder at hjælpe valg- og frimenigheder med at få overblik over de IT-fordele, som de kan få gratis. Han har lavet en hjemmeside som hedder ITeologi, som handler om IT i teologiske sammenhænge. Vi aftalte at Torsten undersøge nærmere om det er noget vi som forening kan stå inde for at videreformidler til vores medlemsmenigheder.

Laura er blevet kontaktet af Mette Geil fra Rødding Frimenighed, som beder foreningen se på den nye PFA helbredssikring, som pr. 1. april sidste år er trådt i kraft ifølge Præsteforeningens hjemmeside. <https://praesteforening.dk/pfa-helbredssikring/> Det blev aftalt, at Pia kontakte Præsteforeningen/PFA med henblik på at få klarlagt om præsterne i vores menigheder (som er medlem af Præsteforeningen) kan benytte sig af denne ordning – og dette uafhængigt af, om de har en pensionsordning i PFA eller ej. Det fremgår af Præsteforeningens hjemmeside, at det er overenskomstsansatte og tjenestemandsansatte som er omfattet af ordningen. Vi talte om, at vi måske bør følge op på, om præsterne i vores menigheder – som er medlem af Præsteforeningen – får alle de rettigheder de har krav på, som medlem af Præsteforeningen, på lige fod med præster ansat i Folkekirken.

### Selskab for Kirkeret - Efterårsseminar om valgmenigheder den 30. september kl. 12.30-16.30

Selskab for Kirkeret afholder et seminar om valgmenigheder på Aarhus Universitet den 30. september.

Seminarets tema er Valgmenigheder – retlig regulering og stilling i dag. Formålet med seminaret er at afklare, hvilken rolle valgmenigheder spiller i dag, teologisk, juridisk og strukturelt, sat i forhold til

sognemenigheder og frimenigheder/frikirker og hvad fortæller det om spændingen mellem frihed og orden i folkekirkelig sammenhæng.

Laura er som formand for vores forening inviteret til at sige noget på seminaret.

Ole, Henrik og Torsten vil evt. gerne deltage. Henrik undersøger om der er mulighed for tilmelding.

### **Evaluering Årsmøde 2026 i Holstebro Valgmenighed**

Årsmødet blev afviklet godt og flot af Holstebro Valgmenighed.

Flere har ytret, at programmet var for stramt.

Vi skal sikre gode pauser og plads til gode debatter på vores årsmøder.

Holstebro Valgmenighed har meldt tilbage, at regnskabet for årsmødet løber rundt, så der er ikke behov for nogen underskudsdekning.

### **Evaluering Årsskrift 2026**

Henrik roser samarbejdet med TrykTeam i Svendborg.

Vi har kun modtaget roser i forhold til indholdet.

Vi ønsker os dog, at vores menighedsliv kommer mere til udtryk i vores årsskrift, så det ikke kun handler om vores årsmøde og værtsmenigheden. Vi vil til næste år forsøge os med at udvælge f.eks. 4-5 menigheder og bede dem om at lave en side til årsskriftet med input fra deres menighedsliv.

Vi oplever store udfordringer med udsendelsen af vores årsskrift. Hvis ikke menighederne har en aftale med GLS - så GLS kan scanne og aflevere en pakke i menigheden, selvom der ikke er nogen til at tage imod pakken – så bliver pakken sendt retur til TrykTeam, hvis ikke der er en mailadresse tilgængelig på menigheden, som GLS kan kontakte og dermed indlevere pakken i en pakkeboks/udleveringssted, i stedet for at sende den retur til TrykTeam.

Henrik taler med Trykteam om, hvordan vi kan optimere næste års udsendelse, så TrykTema får de nødvendige kontaktinfo på alle menigheder, så pakkerne ikke sendes retur ved "en lukket dør" i menighederne.

### **Årsmøde 2027 i Ågård Frimenighed den 29. maj 2027**

Laura og Pia kommer først senere på dagen pga. konfirmation og arbejde, så opfordring til, at generalforsamlingen er sidst på dagen inden middagen, så de begge kan nå frem til det.

Forslag til mødedato med Ågård Frimenighed - mandag den 23. november fra kl. 16.00, hvor vi indleder med et bestyrelsesmøde, inden vi spiser med og afholder et møde med værtsmenigheden. Henrik undersøger om vi kan afholdes mødet den dag.

## Ønske om særstilling i revideret Trossamfundslov

Laura og Henrik ser på at komme videre i det nye politiske landskab, hvor vi forsøger at skabe forståelse for vores synspunkter, om ønske om særstilling ifm. revidering af Trossamfundsloven.

Henrik kontakter Hans Ole Bækgaard fra Indre Mission med henblik på at aftale et snarligt mødet.

## Forslag om støtte af børne/ungearbejdet i menighederne

Vores forslag blev vedtaget på generalforsamlingen.

Det vedtagne forslag har følgende ordlyd:

*”Bestyrelsen foreslår, at op til kr. 100.000 af foreningens likvide midler kan benyttes til at støtte initiativer/projekter, som kan fremme børne og/eller ungearbejdet i alle foreningens medlemsmenigheder. Alle foreningens medlemsmenigheder kan ansøge bestyrelsen om andel i denne støtte. Bestyrelsen behandler indkomne ansøgninger løbende. Hvert initiativ/projekt kan søge om op til kr. 100.000 i støtte. Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af det initiativ/projekt der søges om støtte til samt en tidsplan for initiativet/projektets gennemførelse. Videre skal ansøgningen indeholde et budget for projektet, hvoraf også menighedens egenfinansiering skal fremgå. Ansøgninger uden en grad af egenfinansiering kan ikke komme i betragtning til støtte. Hvis foreningen ikke har uddelt de kr. 100.000 inden udgangen af 2031, falder forslaget bort og der er herefter ikke mulighed for yderligere ansøgninger/uddeling af støtte.”*

Der var en livlig debat om vores forslag på generalforsamlingen, hvor det bl.a. blev foreslået, at vi nedsætter en styregruppen, der kan arbejde med at konkretisere hvad det er man kan søge om støtte til.

Bestyrelsen gjorde det klart på generalforsamlingen, at det er initiativer som kan være fremme børne/ungearbejdet i ALLE vores menigheder, som kan opnå støtte. Ikke projekter som alene fremmer børne/ungearbejdet i den eller de menigheder som modtager støtte.

Vi vil gerne gribe forslaget om at nedsætte en gruppe som beskriver, hvad det er initiativer/projekter der kan få støtte fra foreningen. Vi tænker en gruppe både med nogle af os bestyrelsesmedlemmer, men også med nogle ude fra menighederne. Vi arbejder videre hermed på kommende møder. Vi vil indledningsvist spørge, om Balle Valgmenighed har én som ønsker at være med i styregruppen.

Vi drøftede, at initiativer som vil kunne opnå støtte f.eks. vil kunne være noget materiale som kan bruges til børne/ungearbejdet i alle vores medlemsmenigheder – f.eks. et bog eller en film, nogle materialer eller andet. Hvis der søges om støtte til konkrete arrangementer i konkrete menigheder, skal det være en del af projektet at vidensdele med alle foreningens menigheder med f.eks. drejebog for arrangementet, fortælling herom mv.

Vi har modtaget en ansøgning fra Balle Valgmenighed om støtte til et projekt som kaldes: Kirken, skolen og de unge – fire år med fælles oplevelser. Det er et projekt som handler om at udvikle et tættere og mere forpligtigende samarbejde mellem Balle Fri- og Efterskole og Balle Valgmenighed. Der ansøges om kr. 100.000. Da projektet ikke har til formål at fremme børn og/eller ungearbejdet i alle foreningens medlemsmenigheder, men alene har til formål at fremme ungearbejdet i Balle Valgmenighed, kan ansøgningen ikke imødekommes. Pia laver udkast til et afslag til Balle Valgmenigheden, hvor vi samtidig inviterer til at bidrage til ovennævnte Styregruppe.

## **Orlovskassen – Udbyde efteruddannelsesaktiviteter/Studierejser for præster**

Vores forslag om en tilføjelse til Orlovskassens vedtægters § 1 blev ikke vedtaget på generalforsamlingen, idet vi træk forslaget tilbage efter debatten herom på generalforsamlingen.

Forslaget havde følgende ordlyd:

*Bestyrelsen foreslår en tilføjelse til Orlovskassens vedtægters § 1:*

*Ordlyden af § 1 i Orlovskassens vedtægter er i dag: "Formål. Orlovskassen har til formål helt eller delvis at dække de merudgifter, som en medlemsmenighed påtager sig i forbindelse med orlov for person udvikling for menighedens præst."*

*Bestyrelsen foreslår følgende tilføjelse til vedtægters § 1: "Orlovskassen har tillige til formål at udbyde efteruddannelsesaktiviteter, herunder studierejser, for præster ansat i menigheder, som er medlem af orlovskassen. Ved udbud af sådanne aktiviteter kan orlovskassen støtte aktiviteterne økonomisk. Det er muligt for orlovskassen at afholde hele den økonomiske udgift ved udbudte aktiviteter."*

Det blev aftalt at, opfølgning herpå blev udskudt til et senere bestyrelsesmøde.

## **Orlovskassen - Udbetaling af støtte**

Vi har udbetalt kr. 10.758,36 i orlovsstøtte til Ryslinge Frimenigheden ifm. med præstens orlov i juni.

## **Opfølgning på regulativet for Pensionsordningen af 1950 angående listen i regulativets bilag 1.**

[https://www.borger.dk/-/media/dokumenter/Udbetalingdanmark/Statens-Finansielle-Ordninger-SFO/Tjenestemandspension/41\\_Pensionsordningen-af-1950-for-forskellige-private-kirkelige-institutioner\\_WCAG.ashx](https://www.borger.dk/-/media/dokumenter/Udbetalingdanmark/Statens-Finansielle-Ordninger-SFO/Tjenestemandspension/41_Pensionsordningen-af-1950-for-forskellige-private-kirkelige-institutioner_WCAG.ashx)

Efter henvendelse til Medarbejder- og Kompetencestyrelsen er det nu afklaret, at de menigheder som ikke er med på listen i regulativets bilag 1, er de menigheder, som ikke havde en præst med medlemskab af ordningen ansat, da regulativet blev udstedt.

Vi har bedt styrelsen uddybe deres svar i forhold til, hvorfor vores forening ikke behandles på samme måde som f.eks. Indre Mission, som ikke har et tilsvarende bilag med opstilling af menigheder i regulativet.

Vi har tillige spurgt, hvordan det kan være lovligt at vores menigheder ikke får samme vilkår uanset om de på tidspunktet for regulativet udstedelse havde en præst ansat som var medlem af ordningen.

Den 27. marts modtog vi et uddybende svar fra chefkonsulenten i Medarbejder- og Kompetencestyrelsen på vores henvendelse, som bl.a. skriver:

*"På tidspunktet for omdannelsen af Pensionskassen af 1950 var der aktive medlemmer i en række evangeliske valg- og frimenigheder, herunder blandt de evangeliske valg- og frimenigheder, der er tilknyttet Indre Mission. Dette beroede imidlertid på en tidligere praksis i Kirkeministeriet om at optage medlemmer fra evangeliske valg- og frimenigheder, uanset at der ikke var hjemmel hertil i vedtægterne. Vedtægters § 2, stk. 1, nr. 5, gav således alene hjemmel at optage medlemmer fra grundtvigske valg- og frimenigheder,*

*som med Kirkeministeriets tilladelse havde tiltrådt pensionsordningen. Allerede optagne medlemmer pr. 31. december 2021 i evangeliske valg- og frimenigheder opretholdt dog deres medlemskab af P50 som personlige ordninger. Ved omdannelsen af P50 til en statslig pensionsordning blev ovenstående uhjemlede praksis derfor ikke videreført i pensionsregulativet, hvorfor pensionsregulativets bilag 1 kun oplister de grundtvigske valg- og frimenigheder, som havde aktive medlemmer på omdannelsestidspunktet. Det indebærer, at det også alene er de i bilag 1 anførte valg- og frimenigheder, hvor til et eventuelt stillingsskifte kan ske og med mulighed for optagelse i P50 ved direkte overgang fra f.eks. en stilling som tjenestemandsansat præst i Folkekirken.”*

I forhold til vores spørgsmål til forholdene i Indre Mission svarer chefkonsulenten sådan:

*”I forhold til dit spørgsmål om menigheder omfattet af regulativets § 2, stk. 1, nr. 9 (Indre Mission) kan Medarbejder- og Kompetencestyrelsen oplyse, at der ikke vil kunne ske optagelse af medlemmer i P50 i de menigheder, der tilknyttet Indre Mission, jf. Indre Missions hjemmeside. Det skyldes, at de disse menigheder er evangelisk-lutherske valg- og frimenigheder, der ikke var omfattet af Pensionskassens af 1950’s vedtægter og således heller ikke af Pensionsordningen af 1950’s pensionsregulativ.”*

Det er bestyrelsens opfattelse, at vi skal have kompetent juridiske rådgivning til at undersøge til bunds, om det er korrekt, det er sket iht. en tidligere uhjemlet praksis, at nogle af præsterne i vores menigheder er blevet optaget i ordningen. Ligesom vi skal have undersøgt, om det er korrekt, at det er en konsekvens heraf, at vores menigheder efter omlægningen af ordningen behandles forskelligt alt efter om de havde/har en præst som er medlem af ordningen.

Vi aftalte, at Laura kontakter professor Lisbet Christoffersen, med henblik på, om hun kan anbefale en advokat, som har de rette kompetencer til at undersøge disse spørgsmål for foreningen. Vi aftalte, at Laura må videresende korrespondancen med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen til Lisbet.

Vi aftalte, at Laura tillige må videresende korrespondancen med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen til Hans Ole Bækgaard fra Indre Mission og høre hans bemærkninger til det styrelsen anfører om Indre Mission.

## **Brug af fondsmidler sammen med Friskolerne til styrkelse af skole-kirkesamarbejdet**

Status på arbejdet med – sammen med Friskolerne – at styrke skole-kirkesamarbejdet (Fondsmidler fra Grundtvigs Fond). Gruppen arbejder i øjeblikket med artikler og interviews. Der er p.t. 2 artikler på vej.

## **Ny hjemmeside**

Vi er enige med vores IT konsulent Bent Frost i, at vi er nødsaget til få lavet en ny hjemmeside, idet det program vi bruger i dag, er ved at være forældet (Joomla).

Vi påtænker at få vores nye hjemmeside sat op i Wordpress.

Vi tænker, at vores hjemmeside kan det den skal og at der ikke behøves store ændringer/tilføjelser ifm. opsætning af en ny hjemmeside.

Det blev aftalt, at Torsten beder Bent Frost om et estimat på opgaven

Det blev aftalt, at Torsten og Pia tales ved om dette emne forud for næste bestyrelsesmøde.

### Ajourføring nuværende hjemmeside

Der er enighed om, at det vil være hensigtsmæssigt at få gennemgået indholdet på vores nuværende hjemmeside nu. **Inden næste møde** skal vi have gennemgået teksterne på hjemmesiden og have en holdning til hvad der skal rettes til/slettes/ajourføres.

Arbejdet fordeles således:

Fanerne Forside, Årsskrift, Bestyrelsen (på nær forretningsorden), Foreningen (på nær vedtægter), Menigheder og Samarbejde er ok som de er.

Torsten kigger på vores forretningsorden og vedtægter

Fanen Medlemsservice skal gennemgås sådan:

- Administration – Pia
- Ansættelsesforhold – Det særlige om præster Henrik/Ole, Pia resten
- Brug af anden kirke – Henrik/Ole
- Egen kirke – Henrik/Ole
- Forsikringer – Pia
- Kirkegård – Henrik/Ole
- Betaling til menigheden – Pia
- Momskompensation – Pia
- Oprettelse – Henrik/Ole (husk tilretning i forhold til den opløsningsbestemmelse som vi lavede en skabelon til ifm. skattesagen)
- Driftstilskud – Pia
- ISOBRO – Henrik/Ole
- Pensionsordninger – Pia
- Frimenigheder – særlige forhold Henrik
- Persondataforordningen – Pia
- Gruppeliv – Pia

### Bestyrelseskursus den 7. november i Sdr. Nærå

Vi afholder den 7. november kl. 9.30 – 15.00 afholder et bestyrelseskursus, hvor vi inviterer ”nye(re)” bestyrelsesmedlemmer til en kursusdag, hvor vi har fokus på bestyrelsens ansvar og opgaver.

Vi skal på dagen tale om hvad valg- og frimenighederne er for en størrelse og drøfte hvad det er at være en fri menighed i dag. Derudover skal vi se på udvalgte regler, som det er vigtigt at menighedernes bestyrelser kender og overholder.

Vi brainstormede på det nærmere indhold til dagen og aftalte, at vi om formiddagen ser på:

- Hvad er valg- og frimenigheder for en størrelse? Oplæg/styring v. Henrik
- Hvad betyder det for det ansvar og den opgave vi skal løfte? Oplæg/styring v. Laura

Efter frokost bruger vi en time på:

- Hvad har man som bestyrelse ansvaret for, herunder formelle/administrative regler. Oplæg/styring v. Pia

Den sidste del af dagen står Laura for oplæg/styring og vi brainstormede følgende punkter til den sidste del af dagen (der plukkes :

- Hverdagsudfordringer
- Relation mellem ansatte og menighedsråd og omvendt.
- Almindelig mødeskik.
- Formidling fra menighedsråd til menigheden.
- Hvad bruger vi generalforsamlingen til?
- Ikke en sur pligt at skulle være frivillig, men det er del af at styrke dette fællesskab.
- Hvordan får man bestyrelsesviden videre og hvordan sikrer man kontinuitet i bestyrelsesarbejdet.
- Ny præst i menighederne
- Kirkegård eller ej – procedurer
- Årsskrifterne – hvordan og hvor meget bruges det i menighederne.

Pia og Ole laver udkast til invitation. Når den er på plads skal den på hjemmesiden og der skal sendes et nyhedsbrev ud, hvor vi inviterer til dagen.

Den sidste forberedelse til kursusdagen er på dagsordenen til næste bestyrelsesmøde i oktober.

## **Eventuelt**

Næste bestyrelsesmøde blev aftalt til onsdag den 7. oktober kl. 17-21 i Sdr. Nærå.

Derudover planlægges (hvis dagen passer Ågård Frimenighed) et bestyrelsesmøde mandag den 23. november fra kl. 16.00 i Ågård, hvor vi også holder møde med Ågård, som er

Vi aftalte, at næste nyhedsbrev udsendes, når invitationen til kursusdagen er klar. Det er Laura som siger "go" til Torsten, når nyhedsbrevet skal sendes.

## **Punkter til næste møde(r)**

Bestyrelseskurset 7. november – den sidste planlægning

Drejbog ved ansættelse af præst (Laura og Henrik laver udkast)

Økonomisk støtte til børne/ungearbejde i menighederne – opfølgning herunder nedsættelse af styregruppe.

Orlovskassen – om at udbyde efteruddannelse/studierejser – opfølgning efter GF

Ajournføring af eksisterende hjemmeside (husk at forberede jer inden mødet)

Ny hjemmeside 2027 – status (Torsten/Pia)

IT i teologiske sammenhænge – opfølgning (Torsten)

Selskab for Kirkeret - Efterårsseminar om valgmenigheder den 30. september – opfølgning

Pensionsordningen af 1950 (har vi fået anbefales en advokat? Laura)

Brug af fondsmidler sammen med Friskolerne til styrkelse af skole-kirkesamarbejdet (Laura)